

DROGOWIEC

ORGAN ZWIĄZKU ZAWODOWEGO PRACOWNIKÓW DRÓG KOŁOWYCH
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ IM. MARSZAŁKA JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO

Nr. 2 (24)

LUTY 1936 R.

ROK IV.

Pierwszy raz obchodzimy Imieniny Wielkiego Marszałka Polski osieroceni, bo odszedł od nas na zawsze.

*W dniu 19 marca, który był do-
tąd dniem radości, — rozpamiętywa-
liśmy w swych sercach Jego czyny
i dzieła.*

*Cały naród polski zjednoczył
się w tym dniu przy wspólnej my-
śli, poświęcając je Twórcy niepo-
dległej Ojczyzny.*

*Pierwszy Obywatel Rzeczy-
pospolitej — Pan Prezydent Ignacy Mo-
ścicki wieloletni współpracownik
Marszałka wygłosił przez mikrofon
Polskiego Radja przemówienie, po-
święcone wspomnieniom o Wielkim
Marszałku. Miliony ludzi wystu-
chały go w głębokim skupieniu.*

*Przemówienie Swoje zakończył
Pan Prezydent R. P. następującymi
słowami:*

*„Niema dziedziny w Polsce, w
którejby Piłsudski nie pozostawił
trwałego śladu swojej genialnej in-
dywidualności.*

*Postacią swoją stworzył nam
wielką tradycję, która przez setki
lat będzie podtrzymywała nasz na-
ród w najszlachetniejszych uczuciach
dla państwa.*

*Wreszcie przez stworzenie potęż-
nego i zdrowego organizmu wojska
zapewnił duże bezpieczeństwo od
zewnątrz i spokój dla twórczej pra-
cy wewnątrz kraju.*

*Niech więc z pokolenia na poko-
lenie każdorazowy Prezydent Rze-
czypospolitej co roku w dniu Imie-
nin Józefa Piłsudskiego przypomi-
na Narodowi jego trudy, jego in-
tencje i wytyczne, zawarte w jego
przebożatej spuściźnie”.*

Wodzu Naczelnny!

W dniu Twych, Dostojny Solenizancie, Imienin składamy Ci najserdeczniejsze życzenia jaknajdłuższej pracy dla dobra Narodu i Armji, wraz z zapewnieniem szczerzej czci, bezwzględneho posłuszeństwa i całkowitego oddania.

Hołd ten, Wodzu Naczelnny, przyjm od 5000 drogowców, gotowych na Twój rozkaz zamienić oskardy na karabiny i do ostatniej kropli krwi bronić Ojczyzny, którą budowałeś wspólnie z Nieśmiertelnym Protektorem naszego Związku.

Zarząd Główny

Inż. A. Lewicki

O profilu poprzecznym drogi

Wiadomem jest, że droga musi być w osi swej wzniesiona ponad krawędzie a to celem wytworzenia t. zw. spadku poprzecznego. Nadanie tego pochylenia ku krawędziom drogi ma na celu jak najszybsze odprowadzenie wody deszczowej do rowów, zapobiega więc wsiąkaniu wody w nawierzchnię drogową a przez to rozmiękczeniu jej i osłabianiu.

Z drugiej jednakże strony spadek poprzeczny drogi niemiły jest dla przejeżdżających, zwłaszcza zbyt duże bowiem powodują przechylenia się wozu czy samochodu na boki, co jest szczególnie przy szybkim ruchu samochodowym nader nieprzyjemne a nawet w czasie gołoledzi, zwłaszcza na zakrętach, niebezpieczne.

Wielkość więc spadku poprzecznego powinna być stosowana oględnie, nie powinien on być ani za mały ze względu na spływ wody ani też za duży. Dla każdej drogi powinien on być obmyślany a nie stosowany jak dotychczas zupełnie szablonowo.

Rozpatrzmy, od czego spadek poprzeczny powinien być zależny. A więc ze względu na punkt

pierwszy t. zn. ze względu na spływ wody, spadek poprzeczny zależnym jest od spadku podłużnego drogi. Im droga jest stromsza, tem mniejszy może być spadek poprzeczny, gdyż woda opadowa ma już zabezpieczony spływ w kierunku osi drogi, co łącznie z małym nawet spadkiem poprzecznym, daje wodzie możność szybkiego spłynięcia do rowów. Na partjach drogi o bardzo małym nachyleniu lub nawet całkiem poziomych, spadek poprzeczny musi być możliwie największy.

Drugim czynnikiem wpływającym na czynność spadku poprzecznego jest rodzaj nawierzchni drogi. Da się to określić krótko: im gładsza i twardsza nawierzchnia, tem spadek poprzeczny mniejszy, gdyż po gładkiej i twardszej powierzchni woda spływa prędzej i mniej jest dla niej szkodliwa, spadek poprzeczny odgrywa więc tem mniejszą rolę. Inny więc dajemy spadek poprzeczny na drodze gruntowej, inny na dobrej szosie, inny na bruku czy asfalcie, tem bardziej, że na gładkich drogach tem silniej się odczuwa ujemne strony spadków poprzecznych, polegających na ześlizgiwaniu się wozów.

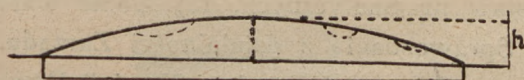

Załączona tabela wzięta (jak i dalsze) z dzieła E. Schneidra „Moderne Strassenbau“ wskazuje znakomicie zależność spadku poprzecznego od spadku podłużnego i rodzaju nawierzchni. Jeżeli jak na rysunku Nr. 1 nazwiemy wzniesienie osi drogi ponad jej krawędzie przez h , to wzniesienie to dla 5 m. szerokiej drogi wynosić powinno:

	spadek podłużny		spadek poprzeczny			
	szosy	bruk	drzewo	klinkier	asfalt	droga gruntowa
0% (poziom)	0,070	0,050	0,040	0,030	0,015	0,050
do 3%	0,055	0,040	0,030	0,015	0,005	0,035
powyżej 3%	0,040	0,030	0,020	nie stosuje się		0,015

Widzimy więc, że spadku poprzecznego nie powinno się dawać szablonowo na całej długości drogi jednakowego, lecz uzależnić go od spadku drogi i jej rodzaju.

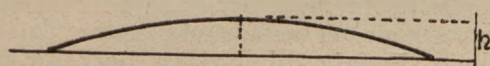
Rys. 1

Za mało się u nas również zwraca uwagi na kształt czyli profil spadku poprzecznego. Najczęściej a właściwie niemal wyłącznie stosuje się t. zw. profil dachowy, składający się jak to widać z rysunku Nr. 1 z dwóch płaszczyzn, połączonych ze sobą w osi drogi lekkim zaokrągleniem. Jest on może najprostszy, lecz posiada wielką wadę w tym, że wyboje w nim się wytwarzające, a zaznaczone na rysunku linią kreskowaną, powodują już zatrzymywanie się i gromadzenie w nich wody, co jest ze względu na trwałość drogi bardzo niepożądanem.

Stosowano więc zamiast profilu dachowego t. zw. profil kołowy, w którym linia profilu była odcinkiem łuku kołowego. Lecz ten się nie utrzymał, gdyż jak widać z rys. 2, o ile w osi drogi mamy

Rys. 2

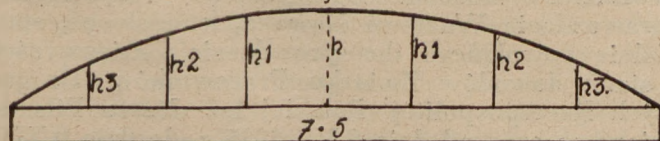

niemal poziom, to przy jej krawędziach spadek poprzeczny jest za duży. Spadki zaś poprzeczne ze względu na bezpieczeństwo ruchu i odpływ wody nie powinny być mniejsze jak 2,5‰ a nie większe jak 5‰.

Najlepszym okazał się t. zw. profil paraboliczny rys. 3, składający się z kilku różnych spadków zwiększających się ku brzegom, tak że w osi drogi spadek wynosi około 2,5‰ następnie wzrasta i przy krawędziach wynosi już 5‰.

Spadek taki wyznacza się w sposób następujący:

Rys. 3

Całą szerokość drogi dzieli się na 8 równych części rys. 3; jeżeli różnicę wysokości między osią

drogi a jej krawędzią nazwiemy przez h a różnice wysokości punktów podziału przez h_1 , h_2 i h_3 to te różnice wysokości obliczamy według następującej tabeli:

profil	h_1	h_2	h_3
paraboliczny	0,94h	0,75h	0,44h
kołowy	0,94h	0,71h	0,43h
dachowy	0,86h	0,60h	0,30h

przez h oznacza różnicę wysokości w osi drogi obliczoną dla danej nawierzchni drogi i spadku podłużnego według tabeli I.

Naprzykład: Mamy ustalić profil poprzeczny paraboliczny dla drogi brukowanej o spadku podłużnym 1/2‰ (0,5 lub 1:200).

$$\text{według tabeli I } h = 0,030 \cdot \frac{7,5}{2} = 0,1125 \text{ m}$$

a więc według tabeli II.

$$h^1 = 0,94 \times 0,1125 = 0,1058 \text{ m}$$

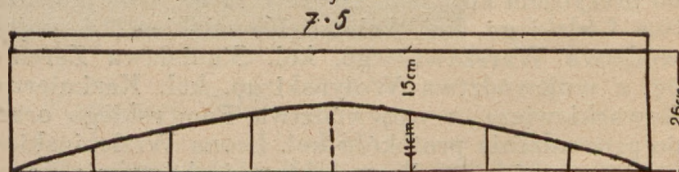
$$h^2 = 0,75 \times 0,1125 = 0,0844 \text{ m}$$

$$h^3 = 0,44 \times 0,1125 = 0,0495 \text{ m}$$

W ten sposób obliczone wysokości odcinamy na rysunku od linii poziomej, punkty końcowe łączymy ze sobą linią krzywą a otrzymamy dokładnie wykreślony profil paraboliczny.

Wykonanie szablonu: przyjmując że szablon z deski musi mieć w najwyższym swem miejscu najmniej 15 cm. szerokości, dodając do tego wysokość h w osi drogi, w naszym przykładzie 0,1125 m, otrzymamy szerokość potrzebnej do wykonania szablonu deski 0,15 + 0,2625 m okragło 0,26 m. (rys 4).

Rys. 4

Długość deski rozumie się jest zależna od szerokości drogi, wynosi więc tutaj 7,5 m. Deskę taką dzielimy na tę samą ilość równych części jaką przyjęliśmy przy obliczeniu, więc 8 i na pionowych kreskach w punktach podziału odmierzamy obliczone h_1, h_2, h_3 . Punkta końcowe łączymy (ołówkiem ciesielskim) krzywą i według tej krzywej odcinamy dolną część deski, przez co otrzymamy szablon o dokładnym profilu parabolicznym.

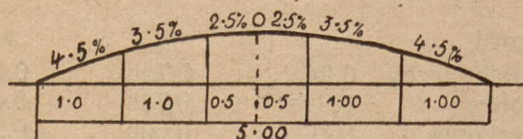
Rozumie się przy mniejszych szerokościach drogi i gdy nie zależy nam na zbyt wielkiej dokładności, ograniczyć się możemy do znacznie prostszego wykreślenia profilu poprzecznego o kształcie zbliżonym do parabolicznego.

Dzielimy szerokość drogi na 5 m na 5 równych a więc po 1 m, części (rys. 5), w części środkowej

dajemy spadek np. 2,5%, w sąsiedniej 3,5 a skrajnej 4,5 lub 5%. Punkta tak odmierzone łączymy

Rys. 5

linią krzywą, a otrzymamy profil bardzo zbliżony do parabolicznego i mający wszystkie zalety od niego wymagane.

Protokół obrad Zjazdu Delegatów Zw. Zaw. Prac. Dróg Kołowych Im. Marszałka Piłsudskiego z dn. 15 lutego 1936r.

W zastępstwie Prezesa Zarządu Głównego Zjazd otworzył p. Rytelewski członek Zarządu i powitał pp. Inżynierów Budzyńskiego, Naczelnika Wydziału w Ministerstwie Komunikacji oraz Gajkowskiego, Naczelnika Wydziału Drogowego pow. Warszawskiego jak również wszystkich zgromadzonych Delegatów.

Dziękując za zaproszenie p. Naczelnik Budzyński, witając Zjazd i składając życzenia owocnej pracy, oświadczył, że przybył na Zjazd, ażeby w ten sposób zmanifestować swoje wielkie sympatie do pracy zorganizowanej. Czyni to z urzędu i osobiście. Zorganizowanie pracowników drogowych jako całości leży w interesie Ministerstwa, jako Władzy Zwierzchniej i w interesie wszystkich pracowników drogowych. P. Naczelnik pragnąłby, ażeby Zjazd wykonał swą pracę w rozumieniu doniesłości stojących przed nim zadań i ażeby mający być wybrany Zarząd, prowadząc pracę Związku, nawiązał łączność z Ministerstwem.

Członek Zarządu p. Rytelewski wniosł o powołanie Prezydium Zjazdu, poczem Zjazd na jego wniosek powołał na przewodniczącego kol. Józefa Pławskiego, z województwa Nowogródzkiego, do prezydium kol. Jana Dąbrowskiego, z województwa Łódzkiego, kol. Feliksa Kowalskiego, z województwa Warszawskiego, kol. Stanisława Zarembe, z województwa Wolińskiego, kol. Kazimierza Gowarkiewicza, z województwa Pomorskiego oraz do prowadzenia protokołu kol. Leona Wielebińskiego z województwa Poznańskiego i Adwokata Jana Tadeusza Nejmarka.

Po ukonstytuowaniu się Prezydium, Przewodniczący podziękował za wybór, poczem został odczytany regulamin obrad, który zostaje załączony do protokołu niniejszego i stanowi jego nierozłączną część. Regulamin został przyjęty bez sprzeciwów.

Przewodniczący stwierdził, że z porządku dziennego punkty następujące 1) Msza Święta w kościele Kapucynów, 2) złożenie wieńca na grobie Nieznanego Żołnierza, 3) otwarcie Zjazdu Delegatów, 4) przemówienie gości Zjazdowych oraz 5) ukonstytuowanie się prezydium, — zostały już wykonane w godzinach oznaczonych, wobec czego przystępuje do zatwierdzenia pozostałych punktów porządku obrad.

Zjazd porządek dzienny zatwierdził w formie następującej: 6) sprawozdanie z działalności Za-

ządu, 7) wnioski Komisji Rewizyjnej, 8) wybór komisji redakcyjnej i komisji matki, 9) uchwalenie poprawek do statutu, 10) wybory do Nowego Zjazdu, 11) uchwalenie budżetu, 12) referat w sprawie ustaw pragmatycznych, 15) wolne wnioski.

6. Sprawozdanie z działalności Zarządu.

Przewodniczący Centralnej Komisji Rewizyjnej kol. Ihnatowicz wyjaśnił, że zmuszony jest złożyć sprawozdanie z działalności Zarządu. Sytuacja po VI Walnym Zjeździe nie doprowadziła do uzdrowienia stosunków. W Zarządzie rozpoczęły się tarcia, na które trawiono cały czas zamiast na pracę organizacyjną. Zjeżdżano się na posiedzenia dość często, co pociągało za sobą znaczne wydatki i żadnych wyników tych posiedzeń nie można było dostrzec. Stworzono Komisję trzech, która miała sprawy ruszyć z martwego punktu jednak i ta Komisja nie poprowadziła spraw Związku w sposób należyty, wobec czego, po wyrażeniu votum nieufności p. Bujdensowi jako prezesowi, zostały wręczono przewodniczącemu Komisji Rewizyjnej: książeczka czekowa oraz pieczęć Związku. Od dnia 28 grudnia 1935 r. tymczasowo, aż do dzisiejszego Zjazdu sprawami Związku kierował przewodniczący Komisji Rewizyjnej. Sprawozdania z działalności zdać nie można właściwie, gdyż działalności tej nie było. Podaje cały szereg liczb dotyczących gospodarki pieniężnej, która została skontrolowana przez specjalistę księgowego. Sprawy te muszą być jeszcze załatwione przez p. Bujdensa wraz z Zarządem, który zostanie dziś wybrany.

7. Wnioski Komisji Rewizyjnej.

Komisja Rewizyjna zgłosiła protokół treści następującej:

PROTOKÓŁ

Komisja Rewizyjna na posiedzeniu odbytem w dniu 14/II. 1936 r. w składzie kolegów Artemjusza Ihnatowicza, Michała Kaczmarka, Edwarda Woźniaka i Romana Dulinicza, po rozpatrzeniu sprawozdania Wacława Nowaka, księgowego, specjalnie powołanego do sprawdzenia księgowości i stanu dowodów Związku Pracowników Drogowych Rzeczypospolitej Polskiej im. Józefa Piłsudskiego za czas od dnia 9.VI. 1935 r. do dnia 9.XII. 1935 r. włącznie, biorąc pod uwagę, że:

- 1) Zarząd nie zastosował się do postanowień VI Zjazdu,

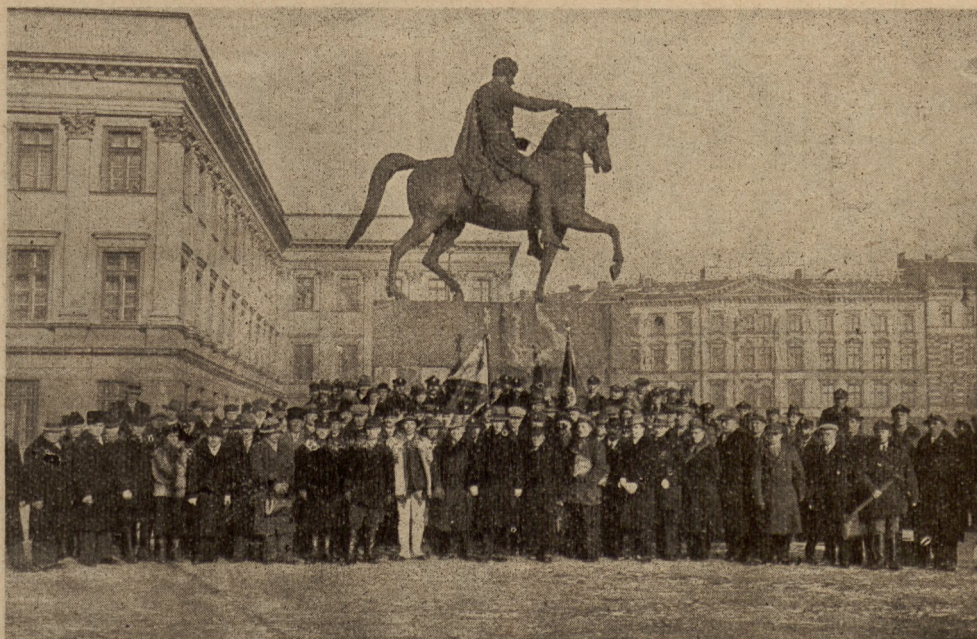
- 2) Zarząd gospodarował funduszami Związku nieogłędnie,
- 2) Zarząd gospodarował funduszami Związku znaczone na cele publiczne, powzięła w osobach: Artemjusza Ihnatowicza, Michała Kaczmarka i Edwarda Woźniaka uchwałę, że nie może zgłosić wniosku o udzielenie Zarządowi absolutorjum wybranemu w dniu 9 czerwca 1935 r. za czas jego pracy do dnia 29 grudnia 1935 r. Członek Komisji Rewizyjnej Roman Dułnicz odmówił podpisania niniejszego protokołu.

Przewodniczący otworzył dyskusję nad sprawozdaniem.

W dyskusji wzięło udział 24-ch mówców, a mianowicie: kol. Łojewski, Dębiński, Dudarek, Kunicki, Kantorski, Milakowski, Napiórkowski, Maruszewski, Bidowaniec, Zaramba, Roszkowski, Terlecki, Bujdens, Rosikowski, Sobol, Olesiński, Jur-

i nie sam z siebie nie dawał. Skargi dotyczą i pp. Dułnicza, Krzyśpiaka, a w okresie ostatnim i p. Ihnatowicza, Usunął się, mając na oku dobro Związku i nie chcąc stwarzać dodatkowych trudności. Zdał książeczkę czekową, zdał pieczęć i czeka już od grudnia na zlikwidowanie wszystkich spraw ze Związkiem, wskazuje, że rzucił dla Związku Brześć, nie posiada żadnych środków, a umówionego honorarium nie otrzymuje.

Przemawiał również p. Raszyński, który wyjaśnił, że musiał wystąpić przeciwko p. Bujdensowi, który brał pieniądze, a nie było widać wyników jego pracy. W sprawie statutu nie widać żadnej inicjatywy. Nie było zjazdów prowincjonalnych, nie było porad prawnych, wogóle stawia zarzut bezczynności, w konsekwencji czego stracił zaufanie do Zarządu i jego funkcjonariuszów. Dla tego właśnie zwołiono księgowego i księgi wywieziono z Warszawy.

Po złożeniu wieńca na Grobie Nieznanego Żołnierza

czyk, Wojciechowski, Raszyński, Krzyśpiak, Zacharow, Dułnicz, Milakowski, Nejmark i Ihnatowicz.

Mówcy oceniali działalność prezesa Bujdensa, w sposób dla niego ujemny, ilustrowali wyniki i metody jego pracy i przychylając się naogół do wniosku Komisji Rewizyjnej, uznali, że najbardziej powołanym do załatwienia spraw z p. Bujdensem będzie nowoobрани Zarząd.

Zjazd wysłuchał wyjaśnień p. Bujdensa, który wskazywał, że nie mógł poddać zadaniom prezesa Zarządu Głównego spowodu nienawiści i osobistych porachunków jeszcze na tle Zjazdu, na którym został mu powierzony mandat prezesa. P. Bujdens dokładnie wylicza wszystkie swoje czynności i zali się na p. Raszyńskiego, który załatwiał na terenie Zarządu swoje osobiste porachunki z nim i z p. Zacharowem, krytykował każde poczynanie

Po wyczerpaniu listy mówców, zostało zarządzane głosowanie za pomocą podniesienia rąk z żółtymi, kartkami wstępu, które otrzymali tylko delegaci członkowie Związku dróżnicy.

Został przyjęty protokół Komisji Rewizyjnej w brzmieniu wyżej przytoczonym oraz uchwalony wniosek kol. Milakowskiego z Kowla, którego mocą sprawa p. Bujdensa została przekazana Zarządowi, który nada jej ostateczny bieg.

8. Wybór Komisji Redakcyjnej i Komisji Matki.

Na wniosek prezydium oraz po uzupełnieniu listy przez poszczególnych delegatów Zjazd zaaprobował Komisję w składzie następującym:

Komisja Matka: kolezys Ihnatowicz — Nowogródzkie, Hermanowicz — Warszawskie, Jusat — Warszawa, Gawroniak — Poznańskie, Humel — Łódzkie, Rejza — Pomorskie, Wojciechowski —

Poleskie, Gawel — Lwowskie, Frankowski — Lubelskie, Kostkowski — Kieleckie, Łojewski — Białostockie, Więclawowicz — Wileńskie, Marij — Stanisławowski, Miłakowski — Wołyńskie, Romatowski — Pomorskie, Roszkowski — Warszawskie, Majewski — Krakowskie, Blaszcak — Tarnowskie, Dembiński — Poznańskie.

Komisja Redakcyjna: Jakubowski — Kieleckie, Fabrycki — Łódzkie, Maruszewski — Warszawa, Nejmark — Warszawa, Tomczak — Poznańskie.

9. Uchwalenie poprawek do statutu.

Referuje poprawki Adwokat Nejmark, który powołuje się na wydrukowane i rozdane wszystkim delegatom i gościom wnioski do poszczególnych paragrafów statutu. Każda poprawka została przez sprawozdawcę omówiona, wyjaśniona i zostaje wskazany cel, do którego wnioskodawcy dążą.

ile“ wykreśla się i zamiast tych wyrazów wstawia się „jeżeli“

do par. 6. wyrazy „zarządów poszczególnych Oddziałów Związku“ wykreśla się i zamiast tych wyrazów wstawia się „Zarządu Głównego“; wyrazy w zdaniu pierwszym „robotnik“ i w zdaniu drugim „robotnikowi“ wykreśla się i zamiast tych wyrazów wstawia się „pracownik“ „pracownikowi“ wyrazy „swem zaopiniowaniem“ wykreśla się i zamiast tych wyrazów wstawia się „swoją opinią“; wyrazy „po otrzymaniu takowej wystawia przyjętemu członkowi książeczkę członkowską“ wykreśla się i zamiast tych wyrazów wstawia się „w przypadku udzielenia przez Zarząd Oddziału opinji, wyraźnie wypowiadającej się przeciwko przyjęciu, nie ma prawa przyjąć do Związku kandydata tak zaopiniowanego przez Zarząd Oddziału“; wyrazy „Oddziału Związku“ wykreśla się i zamiast tych wyrazów wstawia się „Główny“; wyrazy „Ogólnego Zebrania Członków Oddziału“ wykreśla się i za-

Przed rozpoczęciem obrad

W dyskusji zabrali głos: koledzy Kunicki, Maruszewski, Zareba, Miłakowski, Krasowski, Bieliński, Wojciechowski, Inż. Gajkowicz, Dębiński, Kantorski, i Maruszewski, poczem w głosowaniu za pomocą podnoszenia rąk z karikami wstępu koloru żółtego zostały uchwalone bez głosu sprzeciwu poprawki następujące:

do par. 1. wyraz „Łomża“ wykreśla się i zamiast tego wyrazu wstawia się „st. Warszawa“

do par. 3. wyraz „interesów“ przestawić po wyrazie „kulturalnych“

do par. 5. wyrazy „najemny robotnik“ wykreśla się i zamiast tych wyrazów wstawia się „pracownik drogowy“, wyrazy „w charakterze dozorca drogowego (dróżnika) oraz robotnika zatrudnionego przy remoncie i konserwacji dróg i szos, o-

miast tych wyrazów wstawia się „Zjazdu Delegatów“ (Dz. VI)“; „e“ w wyrazie „które“ zastępuje się „y“ wyraz „sprawę“ wykreśla się.

do par. 8. wyrazy „Zarządów Oddziałów“ wykreśla się i zamiast tych wyrazów wstawia się „Zarządu Głównego“, wyraz „Oddziału“ wykreśla się i zamiast tego wyrazu wstawia się „Głównego“; wyrazy „Ogólnego Zebrania Członków Oddziału“ wykreśla się i zamiast tych wyrazów wstawia się „Zjazdu Delegatów“

do par. 9. wyrazy „Ogólnego Zebrania Członków Oddziału“ wykreśla się i zamiast tych wyrazów wstawia się „Zjazdu Delegatów“

do par. 10. pierwsze zdanie, kończące się wyrazami „1 zł. 50“ wykreśla się i zamiast tego zdania wstawia się „Kandydat na członka wraz z deklaracją składu wpisowe, oraz upoważnienie dla Za-

rządu Związku Samorządowego, w którym pracuje, do potrącenia z jego uposażenia składek, przypadających na rzecz Związku". Zdanie ostatnie „składki... członka” wykreśla się

do par. 15. wyrazy „40%” wykreśla się i zamiast tych wyrazów wstawia się „20%”

do par. 16. zdanie drugie „90%... Oddziału Związku” wykreśla się

do par. 19 po wyrazach „Ogólne Zebranie” zamiast przecinka stawia się kropkę, poczem wstawia się „każdy Oddział deleguje przynajmniej jednego przedstawiciela z tem, że na każdych 20 członków przypada jeden delegat. Jeżeli przy podziale liczby członków przez „20” otrzymuje się ułamek „1/2” lub więcej Oddział ma prawo do delegata na taki ułamek. Członkowie Związku mają prawo brać udział w Zjeździe Delegatów z głosem doradczym”. Wyrazy „po jednym... członków” wykreśla się

do par. 21. Dodaje się ustęp drugi „W razie niedojścia do skutku Zjazdu Delegatów w pierwszym terminie spowodu nieprzybycia dostatecznej ilości delegatów, drugie Zgromadzenie Zjazdu odbędzie się tegoż dnia w trzy godziny po pierwotnie wyznaczonej godzinie bez względu na ilość obecnych delegatów. Wzmianka o drugim ostatecznym terminie Zjazdu winna być umieszczona w zawiadomieniach o Zjeździe Delegatów”

do par. 23. Zdanie drugie „Obradami... Rewizyjnej” wykreśla się i zamiast tego zdania wstawia się „Zjazd powołuje przewodniczącego z grona Delegatów lub z pośród osób zaproszonych przez Zarząd Główny”

do par. 25. po literach h) wstawia się: „rozpatrywanie wniosków, przedstawionych przez oddziały lub poszczególnych członków, i (przyjmowanie na rzecz Związku ofiar, darowizn i zapisów, j) decydowanie w sprawie kupna i sprzedaży nieruchomości oraz zaciąganie wszelkich pożyczek w imieniu Związku w szczególności z zabezpieczeniem hipotecznym oraz rozporządzanie majątkiem Związku k) wysłuchiwanie sprawozdań i wniosków Komisji Rewizyjnej l) zatwierdzanie preliminarza dochodów i wydatków na rok następny i m)”

do par. 26. wykreśla się całkowitą treść tego paragrafu i wstawia się „Wnioski Oddziałów lub członków Związku na Zjazd Delegatów winny być zgłoszone na piśmie Głównemu Zarządowi na 48 godzin przed Zjazdem

do par. 27. wyraz „dwóch” wykreśla się i zamiast tego wyrazu wstawia się „czterech”. Wyrazy „na rok” wykreśla się. Wyraz „O ile” wykreśla się i zamiast tego wyrazu wstawia się „Jeżeli”; wyrazy „jednego lub dwa” wykreśla się i zamiast tych wyrazów wstawia się „jedna”, litera „y” w wyrazie „osoby” zamienia się na „ę”. Wyrazy „szczególnie do kierownictwa sprawami kulturalno-oświatowymi” wykreśla się. Dodaje się ustępy następujące: „Członkowie Zarządu wybierani są na dwa lata, zastępcy zaś corocznie. Z pierwszego składu Zarządu po upływie pierwszego roku, ustępuje 4-ch członków, po upływie drugiego roku ustępują pozostali członkowie. W następnych latach członkowie ustępują według starszeństwa wyborów. Na miejsce ustępujących Zjazd Delegatów wybiera co-

rocznie nowych członków. Ustępujący mogą być ponownie wybrani”.

do par. 29. wyrazy „na miesiąc” wykreśla się i zamiast tych wyrazów wstawia się „na kwartał”.

do par. 30. na początku wstawia się „Zarząd Główny kieruje wszystkimi sprawami Związku, dba o jego rozwój, czuwa nad ścisłym przestrzeganiem statutu i wykonywuje uchwały Zjazdu Delegatów, przed którym jest odpowiedzialny za majątek i bieg spraw Związku”. W końcu zamiast kropki wstawia się przecinek i 1) kupno i sprzedaż nieruchomości na mocy upoważnienia Zjazdu Delegatów oraz lokata kapitałów Związku l) sporządzanie sprawozdań i projektów budżetów m) przyjmowanie nowych członków i wykreślenie ustępujących oraz wykluczanie z przyczyn wymienionych w niniejszym statucie”.

do par. 31. liczbę i wyraz „1 zastępcy” wykreśla się i zamiast tej liczby wstawia się wyrazy „trzech zastępców”.

do par. 43. po literze a) wyrazy „przyjmowanie i wykluczanie członków” wykreśla się i wstawia się „przyjmowanie od kandydatów na członków deklaracji wraz z załącznikami i przysyłanie tych dokumentów wraz z opinią”.

do par. 45. wyraz „o ile” wykreśla się i zamiast tego wyrazu wstawia się „Jeżeli”.

Zjazd delegatów jednocześnie zobowiązał Zarząd do przeprowadzenia poprawek powyższych u p. Głównego Inspektora Pracy i upoważnił do przedsięwzięcia wszystkiego, co się okaże potrzebnem, ażeby doprowadzić do obecnych potrzeb Związku przepisy statutu z tem, że na skutek żądania p. Inspektora Pracy Zarząd jest mocen wprowadzać zmiany do zaprojektowanych poprawek.

10. Wybory do nowego Zarządu.

Przewodniczący zarządził przerwę, w czasie której odbyła się narada Komisji Matki, która otrzymała polecenie wysunięcia listy kandydatów.

Po wznowieniu obrad zabiera głos Kol. Ihnatowicz, który odczytuje proponowaną przez Komisję Matkę listę kandydatów, przyczem p. inż. Gajkowiec zrzekł się kandydatury. Następnie wszyscy kandydaci wymienieni przez p. Ihnatowicza przedstawili się Zjazdowi, zaś delegaci, posiadający karty wstępu żółtego koloru zostali zgrupowani w krzesłach z lewej strony sali od stołu prezydjalnego. Głosowanie odbyło się tajnie kartkami, które delegaci składali do czapki, podchodząc do stołu prezydjalnego i przy składaniu okazując kartę wstępu koloru żółtego. Na sali po głosowaniu dwóch uczestników Zjazdu z grona gości usiłowało za pomocą krzyków wprowadzić zamieszanie, lecz usiłowania te zostały opanowane dzięki zrównoważonemu i rzeczowemu stanowisku delegatów. Urnę — czapkę, otrzymał p. inż. Gajkowiec, który wraz z dwoma delegatami udał się do oddzielnego pokoju celem przeprowadzenia obliczeń.

Po powrocie na salę, p. inż. Gajkowiec, doręczył przewodniczącemu protokół głosowania i ogłosił, że zostali wybrani do Zarządu Głównego:

1. Kowański Edward — Warszawa, 2. Hermanowicz Jan — Przasnysz, 3. Peleński Włodzimierz — Debelówka, 4. Kondracki Kazimierz — Grajewo,

5. Frankowski Bolesław — Siedlce, 6. Nowocien Stefan — Kowel, 8. Ihnatowicz Artemjusz — Szczucin, 8. Kowalski Feliks — Ciechanów.

w charakterze członków, oraz kol. kol. Budzialek — Poleskie, Gaworkiewicz — Pomorskie i Gaweł — Lwowskie w charakterze zastępców.

Do Centralnej Komisji Rewizyjnej:

Roszkowski — Warszawa, Majewski — Kraków, w charakterze członków i Błyszczakowski — Tarnopol oraz Jakubowski — Kielce, w charakterze zastępców.

11. Referat w sprawie ustaw pragmatycznych.

Wobec spóźnionej pory w związku z koniecznością oddania do dyspozycji Stowarzyszenia Rzemieślników sali Adw. Nejmark w krótkich słowach zreferował stan projektów ustaw o służbie w samorządzie, o uposażeniu, o odpowiedzialności dyscyplinarnej oraz o zaopatrzeniu emerytalnem poczem Zjazd uchwalił rezolucję treści następującej:

Zjazd Delegatów Związku Zawodowego Pracowników Dróg Kolowych R. P. im. Marszałka Piłsudskiego, po wysłuchaniu ogólnego sprawozdania, dotyczącego projektów czterech ustaw pragmatycznych, i, stojąc na stanowisku, że wierna służba dla Rzeczypospolitej i Samorządu jest zasadą naczelną przy wykonywaniu przez pracownika swych obowiązków;

że dobro służby wymaga, aby pracownik nie był postawiony w takiej zależności od przełożonego, która by służbę dla Rzeczypospolitej i Samorządu nie zamieniała na służbę dla przełożonych;

że ustawy pragmatyczne muszą stworzyć dla pracownika obiektywne warunki pracy społecznej, do której są oni powołani przez swoje stanowisko służbowe i społeczne zwraca się tą drogą do Wysokiej Komisji Administracyjnej Wysokiego Sejmu i do jej przewodniczącego p. posła Ducha do wszystkich posłów Komisji a w szczególności do posłów pracowniczych z p. posłem Pacholczykiem na czele, ażeby prawa nabyte pracowników samorządowych — zostały uszanowane, ażeby we wszystkich sprawach, które mają być załatwione kolegią, a do których będą pracownikami, reprezentacja pracowników brała udział z głosem decydującym, żeby uposażenia jednolicie zorganizowane, dały możliwość stworzenia budżetów na poziomie konieczności życiowych rodzin pracowniczych bez strącania ich na dno niedostatku, żeby troska o starość, bezrobocie, inwalidztwo i rodziny nie zabierała pracowników możliwości uczciwej i wiernej służby dla Rzeczypospolitej przez Samorząd.

12. Uchwalenie budżetu.

Kol. Ihnatowicz zreferował projekt budżetu, który został wydrukowany w Nr. 1 — 1936 „Drogowca“, przyczem Zjazd po uwagach Kol. Kol. Dębińskiego i Kunickiego uchwalił budżet na rok 1936.

Jednocześnie z uchwaleniem budżetu Zjazd ustalił na rok 1936 składkę w wysokości zł. 1.— miesięcznie.

13. Wolne wnioski.

Zostały odczytane wolne wnioski, które Zjazd przekazał do rozpoznania Zarządowi.

Po wyczerpaniu porządku dziennego wysłano szereg depesz hołdowniczych, które zamieszczamy poniżej, poczem Przewodniczący obrad Zjazd zamknął.

Depesze wysłane ze Zjazdu w dn. 15 II, 36 r.

Do

Pana Ministra Komunikacji

Warszawa.

Siódmy nadzwyczajny zjazd pracowników dróg kołowych Rzeczypospolitej Polskiej, reprezentujący niespełna pięć tysięcy zorganizowanych pracowników drogowych przesyła swemu najwyższemu zwierzchnikowi wyrazy głębokiego szacunku wraz z zapewnieniem swej szczerej pracy dla dobra i potęgi Rzeczypospolitej.

Prezydjum Zjazdu

Do

Do Pana Ministra Spraw Wewnętrznych

Warszawa.

Siódmy nadzwyczajny zjazd pracowników dróg Kolowych Rzeczypospolitej Polskiej reprezentujący pięć tysięcy zorganizowanych pracowników drogowych przesyła Panu Ministrowi wyrazy głębokiego szacunku wraz z zapewnieniem swej szczerej pracy dla dobra i potęgi Rzeczypospolitej.

Prezydjum Zjazdu

Do

Pana Wice-Ministra Komunikacji inż. Piaseckiego

Warszawa.

7 nadzwyczajny zjazd delegatów pracowników dróg kołowych Rzeczypospolitej Polskiej im. Marszałka Piłsudskiego przesyła Panu Ministrowi wyrazy głębokiego szacunku.

Prezydjum Zjazdu

Do

Pana Dyrektora Departamentu Drogowego w Ministerstwie Komunikacji inż. Sila - Nowickiemu

Warszawa.

7 nadzwyczajny zjazd delegatów pracowników dróg kołowych Rzeczypospolitej Polskiej im. Marszałka Piłsudskiego przesyła Panu Dyrektorowi wyrazy głębokiego szacunku.

Prezydjum Zjazdu

**Siedziba Zarządu Głównego oraz
Redakcja i Administracja Zarządu
zostały przeniesione z ul. Żąbkowskiej 54 na ul. Nowy Świat 39, m. 20.
Pod ten więc tylko adres należy kierować korespondencję.**

O Zjeździe Delegatów słów kilka.

Mimo to że nie możemy zgodzić się z całokształtem zamieszczonego poniżej artykułu, gdyż autorowi Jego wiadome są powody dla których na Zjeździe w dniu 15 lutego pracownicy umysłowi musieli ograniczyć się jedynie do głosu doradczego, zamieszczamy artykuł kolegi Goszczyńskiego w całości, doceniając Jego szczerą chęć służenia sprawie ogółu.

Zwołanie Zjazdu, zwłaszcza dla niedawno zorganizowanych Oddziałów było nielada niespodzianką, powiększoną jeszcze przez umieszczenie artykułów kol. Raszyńskiego i Imatowicza w N. 1 (23) „Drogowca”. Z treści tych artykułów od razu wyczuwało się, że coś nie wszystko jest w porządku w „naszej rodzinie”, że wisi nad Zjazdem jakaś zapowiedź burzy i wyładowanie fermentu, jaki prawdopodobnie zbierał się od czasu ostatniego (VI) Zjazdu delegatów.

Przewidywania te znalazły, niestety, całkowite potwierdzenie w toku obrad, które odbyły się w sposób wybitnie niewłaściwy dostatecznie świadczący, że wśród nas jest jeszcze wielu „członków rodziny” zupełnie nie przygotowanych do życia zbiorowego w którym obowiązuje pewien zasób dobrego wychowania, kultury duchowej i szacunku dla własnej organizacji. Nie będę przytaczał momentów wysoce drażliwych które swym ogromem przytłoczyły umysły więcej społecznie wychowanych kolegów, bo większość tych którzy to słyszeli, zdają sobie z tego sprawę, a których nie było, niech lepiej o tem nie dowiedzą się.

Nie chcę również przytaczać całego szeregu niedociągnięć, popełnionych przez osoby występujące w imieniu Zarządu Głównego, które to niedociągnięcia spowodowały między innymi i tę dość niemiłą niespodziankę pozbawienia głosu delegatów z różowymi kartami wstępu.

Artykuł ten ma zasadniczo zupełnie inny cel.

Zdawałoby się, że w naszej organizacji zaszły poważne zmiany w związku z projektem zmiany statutu i wciągnięciem w szeregi organizacji wszystkich pracowników drogowych — jednym słowem, zdawało się, że daliśmy nowe podwaliny pod nasz gmach. Jakż jednak srogi zawód spotkał tych wszystkich, którzy nabrali wiary w lepszą przyszłość swojej organizacji skoro dowiedzieli się, że dotychczasowy stan nie uległ najmniejszej zmianie na lepsze i że obecność pracowników umysłowych na Zjeździe delegatów była co najmniej przedwczesna. Zaszczyceno nas jedynie mianem „pożądanych gości”. Sądzę, że od ostatniego Zjazdu delegatów, na którym uchwalono zmianę statutu dość było czasu, aby tę sprawę należycie załatwić i nie stawiać nas w niewyraźną sytuację. Nie chcę tu posądzać nikogo o jakieś specjalne tendencje, które spowodowały niezłałatwienie zasadniczej, mojem zdaniem, sprawy zatwierdzenia projektowanych i uchwalonych zmian statutu, kładę to na karb obojętności i lekceważenia wykonania obowiązków organizacyjnych przez osoby do tego powołane.

Nie trzeba chyba wyjaśniać, że wprowadzenie do organizacji wszystkich bez wyjątku pracowników drogowych wybitnie przyczyni się do utrwalenia stanowiska Związku. Rozwój, użyteczność i siła organizacji zależy w wysokim stopniu od czynnego ustos-

sunkowania się do niej wszystkich pracowników drogowych i od tego — jakie wartości duchowe i intelektualne wniosą do tej instytucji i jaką atmosferę w niej stworzą. Wielki już czas, abyśmy zatroszczyli się o przyszłość naszej organizacji i uczynili wszystko, co można dla ożywienia i podniesienia jej ducha.

Nad głowami naszymi przewalają się potężne gromy, w duszy czai się lęk o jutro niepewne i groźne, więc ażebyśmy mogli ten ciężki okres przetrwać i wykuć sobie lepszy los, musimy ramie przy ramieniu kroczyć w szeregach organizacji, musimy wycłinić wszelkie ambicje i osobiste interesy, nie dopuszczajmy do zatargów i nieporozumień, toczmy nieubłagany bój z warcholstwem i demagogją, które są głównym źródłem zła, a starajmy się wprowadzić czynnik ładu, spokoju i zgody. Uzyskamy tą drogą stanowisko w społeczeństwie, szacunek we własnej rodzinie drogowej oraz uznanie i poparcie naszych dążeń przez władze przełożone.

Apeluje do wszystkich Kolegów, aby wszyscy siłami dopomagali do skierowania naszej organizacji na właściwą drogę i nie skąpili swoich uwag i zdania o przejawach życia organizacyjnego. Niech ci wszyscy, którym dobro organizacji leży na sercu, starają się na swym terenie w oddziałach wnosić w mniej uświadomionych kolegów, że organizację tworzy się dla wspólnego dobra, że utrzymanie organizacji leży w naszym własnym interesie i że wszyscy bez wyjątku pracownicy drogowi winni wstępować w szeregi organizacji, nie pierać ją i skrupulatnie wypełniać przyjęte na siebie obowiązki członkowskie.

Mam nadzieję, że apel mój trafi do rozsądku zwłaszcza tych kolegów, którzy na ostatnim Zjeździe delegatów przez swoje w wysokim stopniu niewłaściwe zachowanie się, rzucili cień na naszą organizację, nie licząc się nawet z obecnością zaproszonych na Zjazd przedstawicieli władzy i zaproszonych gości.

Należy przynuszczać, że następny Zjazd delegatów odbędzie się już w innej atmosferze, co w dużym stopniu będzie zależało od wysiłku na wszystkich a zwłaszcza od pracy wybranego Zarządu, któremu tą drogą składam życzenia wytrwałości w trudach powszedniego dnia — *Trud to jest właśnie z tego dnia, że codzienny* (Norwid), ale w godzinach ciężkich prób i zmagania należy go podjąć, bo od niego nasza przyszłość zależy.

W końcu muszę przypomnieć, że Związek nasz spotkał ten niezmierny zaszczyt, że występuje pod Wielkim Imieniem Wskrzesiciela i Budowniczego naszej Ojczyzny — ś. p. Marszałka Piłsudskiego, starajmy się więc kroczyć drogami, które wskazał nam Duchowy Patron Związku i swoimi poczynaniami przyczynić się do wzmocnienia potęgi państwowości naszej Ojczyzny i wprowadzenia jednolitości, zgody i miłości.

Starajmy się, abyśmy nie utracili tego wielkiego zaszczytu i abyśmy mogli śmiało powiedzieć, że przez swoje czyny i pracę zasługujemy na ten zaszczyt.

Mołodeczno, dnia 20.II.36 r.

Wykaz składek za czas do dn. 15 marca 1936 r.

Wpłaconych przez poszczególne oddziały

O d d z i a ł	Ilość członków	Wpłacono do 31.XII 1935 r.	Zaległość na 1.1.36	W p ł a c o n o			O d d z i a ł	Ilość członków	Wpłacono do 31.XII 1935 r.	Zaległość na 1.1.35	W p ł a c o n o		
				styczeń	luty	marz.					styczeń	luty	marz.
Augstów		157.10		—			Łuków		—				
Baranowicze	21	126.70	—	14.70			Łańcut	25	143.50	—	17.50		
Będzin	20	14.—	140.—				Łomża	72	100.80	201.60			
Biała Krakowska	43	255.70	—	29.40	29.40	2880	Łęczycza	39	332.25	—	46.10	41.20	
Białystok		45.—	—				Łowicz	27	188.60	—	40.60		
Biała Podlaska		—	—				Łódź		—				
Bielsk Podlaski	9	50.30	—	6.30	6.30		Lwów		—				
Błonie		60.—	—				Luboml		—				
Biłgoraj		—	—				Łuck		—				
Brodnica		—	—				Miechów	29	163.90	—			
Borszczów	27	56.40	56.70				Mielec	38	—	—	26.60	26.60	
Brasław	23	49.50	63.20				Międzychód		—	—	35.—	34.90	
Brody	20	162.80	—	14.—	14.—	14—	Mińsk Maz.	35	172.20	72.80			
Bóbrka		—	—				Mława		50.—	—			
Brześć n/B	55	287.20	—				Mogilno		—	—			
Brzeżany	21	61.75	70.55				Mołodeczno	11	30.80	9.10	0.70		
Brzeziny		—	—				Myślenice	43	184.10	—	30.10		
Brzozów	25	159.60	—	17.50			Nadwórna		—	—			
Bydgoszcz		171.50	—	59.35			Nisko		—	—	19.40		
Chełm		—	—				Nieświerz	7	36.10	—	5.60	6.60	
Chełmno	44	309.—	—	30.80			Nowy Sącz		21.60	—			
Chodzież		—	—				" Targ	47	268.10	—	32.90		
Chrzanów		—	—				Oborniki		—	—			
Chojnice		—	—				Opatów Kielecki	41	333.90	—			
Ciechanów	31	151.90	—	21.70	21.70		Ostrów Poznański	56	25.210	5.60			
Czarnków		—	—				Olkusz	27	94.50	—			
Czortków		—	—				Okocim	1	5.—	2.80			
Dobromil	8	11.20	28.—				Ostrów Mazow.		142.10	—	21.—		
Dolina	40	212.10	—	28.—	29.40		Oszmiana	8	70.70	—	5.60	5.60	
Drohiczyn		—	—				Ostrołęka		6.—	—			
Drohobycz	10	110.90	—				Pińczów	20	84.—	—			
Dzisna		—	—				Piotrków	48	235.20	—	33.60	33.60	
Dubno	10	109.10	—				Płock		—	—			
Działdowo		—	—				Płońsk	33	206.50	—			
Garwolin	52	330.90	36.40				Podhajce		—	—			
Gorlice	33	128.20	69.30				Prasnysz (Przasnysz?)	27	147.—	—			
Grodno		20.—	—				Przemysław		—	—			
Gostyń	28	85.40	—	16.10	16.10	10—	Przemyśl	31	209.40	—	21.70	22.—	
Grajewo	25	137.20	35.—				Postawy		—	—			
Gródek Jagiell.	9	44.50	6.30				Przeworsk	21	117.60	—			
Grójec	36	225.60	—				Prużana	19	108.50	—	13.30		
Horochów		—	—				Pszczyna		—	—			
Horodenka		—	—				Pułtusk	36	208.80	—			
Hrubieszów	20	98.—	—				Pińsk		—	—			
Inowrocław		—	—				Radzymin	22	99.40	15.40			
Jarcin	20	115.60	—	14.—			Radomsko	31	180.—	—	24.80	24.80	
Jarosław		—	—				Rawa Maz.	30	42.—	105.—			
Jaworów		—	—				" Ruska		—	—			
Jasło	46	161.—	96.60				Rohatyń	35	244.80	—	24.50		
Kartuzy		194.30	—				Ropczyce	39	84.90	133.50			
Katowice		—	—				Rzeszów	18	55.20	83.40			
Kielce	22	55.40	61.60				Równe	18	122.80	—			
Krzemieniec		56.—	—				Rudki		—	—			
Kobryń	24	140.25	—	16.80			Rybnik	12	16.80	8.40			
Koło		—	—				Rypin	23	134.95	—			
Kalisz	35	268.50	—				Sanok	30	126.—	9.—			
Kołbuszowa-Przedbórz	16	67.20	33.60				Siedlce	36	141.—	—	25.20	22.40	22.40
Koscian		—	—				Sieradz	42	278.30	—			
Kossów Poleski	10	54.60	—	9.10			Sępólno		—	—			
Kościerzyna		—	—				Sierpc	25	171.10	—	17.50	17.50	
Kraków	4	28.50	—		6.—		Skałat		—	—			
Kępno		—	—				Skierniewice	13	84.40	—	9.10	9.10	
Kowel	39	196.—	—				Sniatyn	31	198.10	—	21.70		
Krasnystaw		30.—	—				Stonim	8	72.30	6.90			
Krosno	28	142.80	—	18.90			Sokal	8	85.10	—	8.40		
Kutno	50	280.—	—	30.—			Sokółka	30	103.60	—			
Lida	46	228.20	—	5.—			Śrem	34	143.80	47.60			
Limanowa	33	139.10	161.70				Stanisławów	6	8.40	29.40			
Leszno	18	49.—	—	12.60	42.70		Starogard	35	270.—	—			
Lisko		—	—				Stolin		—	—			
Lipno	24	87.30	27.50				Stryj	40	221.20	3.50			
Lubartów	15	114.50	—	11.20	1.40		Suwałki	30	210.—	—			
Lubawa		—	—				Świecie		—	—			
Lublin	35	122.50	—				Stopnica		147.—	—	21.—	34.—	

O d d z i a ł	Ilość członków	Wpłacono do 31.XII 1936 r.	Zaległość na 1.I 36	W p ł a c o n o		
				styczeń	luty	marz.
Szczuczyn	24	68.20	67.20			
Szamotuły		—				
Święciany		—				
Siedliszcze	15	23.50	52.50			
Tarnobrzeg		—				
Tarnopol		—				
Tłumacz	24	84.—	84.—			
Tomaszów Lub.	11	19.80	59.40			
Toruń	29	91.70	49.70			
Trembowla		—				
Tuchola		—				
Turek		—				
Turka		—				
Warszawa-powiat		440.—		46.20		
Węgrów	21	106.40	—			
Wadowice	52	—		36.40		
Wilejka		—				
Wieluń	64	178.50	—	44.70		
Wilno-Troki	40	163.80	—	28.—	28.70	
Włocławek	37	178.40	77.70			
Włodawa	25	122.50	—	18.20		
Włoszczowa	22	92.40	—			
Wołkowysk	27	135.10	37.80			
Wołożyn	5	19.50	10.50			
Wolszryn		—				
Września	39	253.40		23.80		
Wyrzysk	27	185.70	4.20			
Wysokie Maz.		217.80				
Zaleszczyki		—				
Zawiercie	21	80.50	44.10			
Zamość		381.80				
Zbaraż	11	46.20	—	7.70	7.70	
Zborów		—				
Złoczów		—				
Zywiec	22	48.80	59.—			

maksimum; tudzież nakazującego przekazywania kwot na Fundusz Pracy: a) przypadających z tytułu dodatkowego pełnienia różnych funkcji przez funkcjonariuszów publicznych (delegacje, komisarki i t. d.), b) stanowiących różnicę pomiędzy sumą zarobku i emerytury (renty) a podstawą wymiaru świadczeń emerytalnych (rent); 4) Rada Naczelna domaga się zwolnienia z pracy obcokrajowców i wydania prawa, zabraniającego przyjmowania ich do pracy.

Wreszcie Rada Naczelna domaga się wydania prawa zabraniającego zatrudnienia pracowników prywatnych tytułem ubocznego zajęcia, jeżeli dochód z zajęcia głównego przekracza określone maksimum.

Rada Naczelna stwierdza ponadto konieczność usunięcia kumulacji zatrudnień w rodzinach, których dochód łączny przekracza określone maksimum. Przy określaniu maksimum należy brać pod uwagę stan rodzinny.

Wykonanie odpowiednich przepisów winno być powierzone organom kolegialnym z udziałem przedstawicieli organizacji zawodowych, zainteresowanych pracowników.

II. Rada Naczelna Unji stwierdza, iż pracownicy instytucji publicznych — prawnych zostali szczególnie dotkliwie dotknięci nadzwyczajnymi obciążeniami, wprowadzonymi w życie w końcu roku ubiegłego. Pracownicy ci zostali bowiem obciążeni równocześnie nie tylko nadwyżką podatku dochodowego, lecz nadto nadzwyczajną daniną. W ten sposób mimo zastosowania do nich niższej skali daniny, aniżeli do urzędników państwowych pracownicy ci zostali łącznie wyżej opodatkowani nawet od urzędników państwowych.

Stwierdzając, iż tego rodzaju podwójne opodatkowanie stanowi niesłuszne i niczem nieusprawiedliwione pokrzywdzenie pracowników instytucji publiczno-prawnych, czego dowodem były ostatnio liczne zbiorowe wystąpienia szeregu kategorii interesowanych pracowników, oraz powołując się na zmiany, poczynione w tej dziedzinie na terenie instytucji wojskowych i monopolowych, Rada Naczelna Unji żąda niezwłocznego usunięcia tego krzywdzącego stanu rzeczy.

III. Rada Naczelna Unji stwierdza, iż 4-ro miesięczna zgóra zwłoka, jaka nastąpiła w mianowaniu asystentów inspekcyjnych, wzbudziła żywe zaniepokojenie klasy pracującej. W międzyczasie łamanie ustawodawstwa socjalnego, a zwłaszcza ustawy o czasie pracy, przez pracodawców, przybiera coraz bardziej masowy charakter, wobec czego mianowanie asystentów inspekcyjnych powinno jaknajrychlej nastąpić. Równocześnie Rada Naczelna Unji domaga się powiększenia liczby asystentów inspekcyjnych, w szczególności zaś powołania asystentów inspekcyjnych do spraw pracowników umysłowych, w pierwszym rzędzie w Wilnie, Poznaniu, Lwowie, Krakowie, Gdyni, Kielcach i Radomiu.

Ponadto Rada Naczelna w osobnych rezolucjach domaga się jaknajrychlejszego przywrócenia samorządu w instytucjach ubezpieczeń społecznych: bezwzględnie zakazu wykonywania pracy w godzinach nadliczbowych, co przyspieszy powrót do pracy wielu niesłusznie zredukowanych żywicieli rodzin, oraz umożliwi przyjęcie do pracy młodych obywateli bez różnicy płci; Protestuje przeciwko usiłowaniom przemysłowców śląskich obniżenia dodatku mieszkaniowego dla pracowników.

Z Rady Naczelnej Związku Zaw. Prac. Umysłowych „Unja“

W dniu 15 lutego b. r. obradowała w Warszawie Rada Naczelna Unji Zw. Prac. Umysł. w składzie przedstawicieli wszystkich związków, należących do Unji oraz przedstawicieli okręgów Lwowa, Poznania, Krakowa, Katowic, Sosnowca, Łodzi, Lublina, Łucka, Ostrowca, Kielc.

W wyniku całodziennych obrad powzięte zostały następujące rezolucje: 1). Wobec zwiększającego się bezrobocia, wynikającego z nierównomiernego podziału dochodu społecznego, Rada Naczelna Unji stwierdza, że koniecznością państwową staje się na czas trwania bezrobocia reglamentacja pracy najemnej z punktu widzenia dochodu — niezależnie od źródła tego dochodu — (dochody z tytułu posiadanego majątku lub kilku źródeł zarabkowania), przypadającego na jednostkę gospodarczą czyli rodzinę.

W szczególności Rada Naczelna 1) domaga się ograniczania nadmiernych wynagrodzeń na kierowniczych stanowiskach w przedsiębiorstwach prywatnych oraz w instytucjach i przedsiębiorstwach państwowych; 2) Rada Naczelna stwierdza konieczność jaknajrychlejszego wydania prawa, całkowicie zakazującego dodatkowego zatrudnienia funkcjonariuszów publicznych, wyjąwszy prace artystyczne, literackie i naukowe; 3) zatrudnienia emerytów i rencistów, pobierających zaopatrzenie, przekraczające określone

Encyklopedia drogowa

U w a g a: W poprzednim artykule „Encyklopedji” pod tytułem „Szośa” wkradły się przykre omyłki druku częściowo zn eks tałcujące sens zdań. Należy przeto w posiadanym numerze „Drogowca” Nr. 10 (22) poczynić następujące poprawki: str. 8 wiersz 2 od dołu z lewej zamiast „średni” należy czytać „jezdni”; str. 9 wiersz 6 od góry z lewej zamiast — „opłatkowanie” — czytaj — „opłotkowanie”; wiersz 24 z lewej zamiast — „ropu” — czytaj — „rowu”; wiersz 16 z prawej zamiast — „podkopowych” — „podporowych”; wiersz 4 od końca z prawej po słowie „powiększone” należy postawić przeciwnie natomiast po słowach „na skarpach” przeciwnie nie potrzeba; wiersz 3 od końca z prawej zamiast — „ścieżki” — czytaj „ścieki”.

Znaki drogowe

Na wszystkich drogach o twardej nawierzchni ustawione są rozmaite znaki drogowe. W zależności od ich przeznaczenia można podzielić je na dwie zasadnicze grupy: znaki informacyjne i znaki ostrzegawcze. Znaki informacyjne są to: znaki kilometrowe, znaki hektometrowe, znaki mostowe i drogowskazy oraz znaki z nazwami miejscowości i znaki graniczne.

W końcu każdego kilometra licząc od początku drogi znajdować się powinien znak kilometrowy na którym umieszcza się trzy liczby. Liczba górna, środkowa oznacza numer bieżący kilometra znajdującego się pod znakiem, czyli inaczej rozumując oznacza długość w kilometrach danego znaku od początku drogi. Dwie boczne liczby wykazują odległość od danego znaku do najbliższego miasta lub osiedla. Boczne liczby są zwrócone w tą stronę, gdzie znajduje się osiedle, do którego jest mierzona odległość wyrażona odpowiednią liczbą. Każdy kilometr czyli „setka” oznaczony jest mniejszym znakiem wykazującym hektometr bieżący. Znaki kilometrowe i hektometrowe znajdują się po prawej stronie drogi licząc w kierunku kilometrowania. Po lewej stronie drogi pod każdym mostem i przejazdem, znajdują się znaki mostowe zawierające numer mostu wyobrażony w postaci ułamka, którego licznikiem jest kilometr bieżący za którym znajduje się most lub przepust, mianownikiem zaś numer kolejny mostu lub przepustu na danym kilometrze. Na przykład: trzeci most na dwunastym kilometrze drogi będzie posiadał numer $\frac{12}{3}$.

Na wszystkich skrzyżowaniach dróg powinny być ustawione drogowskazy posiadające tabliczki — „ramiona” skierowane w stronę poszczególnych kierunków krzyżujących się dróg z napisami uwidoczniającymi nazwy miejscowości do których każdy kierunek prowadzi i odległość tych miejscowości w kilometrach od danego skrzyżowania. Drogowskazy powinny posiadać tyle ramion ile kierunków dróg posiada skrzyżowanie oraz powinny być umieszczone w taki sposób aby wszystkie napisy były widoczne z każdego kierunku krzyżujących się dróg. Napisy powinny być wyraźne by można było ich odczytywać z pojazdu znajdującego się w ruchu bez konieczności zatrzymywania się.

W każdym osiedlu przez które przechodzi droga, przy wjeździe i wyjeździe z lewej strony licząc w kierunku do osiedla powinny być ustawione znaki zawierające nazwę danego osiedla. Jeżeli zaś droga przecina granicę jednostek administracyjnych jak to gminy, powiatu lub województwa, powinien na tym

przecięciu być ustawiony znak graniczny zawierający nazwy jednostek administracyjnych znajdujących się po obie strony granicy.

Wspominając o znakach informacyjnych używam zwrotu „powinny być ustawione” i t. p. ze względu na to, że niestety pomimo wyraźnych zarządzeń znaki informacyjne są ustawione nie na wszystkich drogach a nawet na niektórych arterjach turystycznych oraz posiadających wielkie znaczenie komunikacyjne brakuje tych znaków względnie ustawione są znaki zawierające błędne informacje. Przekonałem się o tem, że tak powiem „na własnej skórze” w czasie wycieczki narodowej w Karpach Wschodnich, gdzie na trasie od Nadwórnej do Worochty spotkałem jedynie bardzo ograniczoną ilość znaków informacyjnych i byłem zupełnie pozbawiony orientacji, gdyż ludność miejscowa a nawet służba drogowa udzieliła mi informacji zbyt nieścisłych i w dodatku rozbieżnych ze sobą, informacji zaś ścisłych z braku znaków nie miałem skąd zasięgnąć.

Następny artykuł poświęcony będzie znakom ostrzegawczym.

Od Zarządu Głównego

Ponieważ prawie połowa oddziałów nie nadesłała jeszcze, pomimo wezwania Zarządu Głównego, sprawozdań kasowych za rok 1935, Zarząd Główny ponownie przypomina o konieczności nadesłania takich przez oddziały, które tego dotąd nie uczyniły.

Prócz zestawień kasowych należy nadesłać wyszczególnienie wydatków i krótkie ale treściwe sprawozdanie z działalności. Sprawozdanie kasowe i wyszczególnienie wydatków *powinno być zatwierdzone przez Komisję Rewizyjną oddziału*. Odhisprotokółu zatwierdzającego winien być dołączony do sprawozdania.

Ze względu na ważność sprawy, jak również wskutek tego, że roczne sprawozdania oddziałów są jedynym materiałem, służącym Zarządowi Głównemu do orientowania się w pracach oddziałów i rozwoju Związku sprawę sporządzenia sprawozdań i ich nadesłanie nie należy odkładać.

Oddziały które nie nadesłały jeszcze opłat za delegatów na zjazd, proszone są o niezwłecanie z powyższym.

Zarząd Główny raz jeszcze przypomina i prosi o uskutecznianie wpłat na rzecz Zarządu Głównego wyłącznie na konto P. K. O. Nr. 180 374. Na odwrotcie przekazów należy zawsze dokładnie oznaczać przeznaczenie dokonanej wpłaty.

Z życia Oddziałów

Spowodu nadmiaru materiału zjazdowego, zmuszeni jesteśmy odłożyć wszystkie sprawozdania z Oddziałów do marcowego zeszytu „Drogowca“.

REDAKCJA

Oddział Siedlecki prosi o umieszczenie w czasopiśmie „Drogowiec“ niżej wymienionego wezwania:

Oddział na pow. Siedlecki przy równoczesne wpłacie:

a) na budowę kopca na Sowińcu im. Marszałka J. Piłsudskiego 10 złotych i na

b) budowę łodzi podwodnej im. Marszałka J. Piłsudskiego 20 złotych, wzywa oddziały na powiat 1) Kowelski, 2) Brzeski, 3) Warszawski 4) Radzyński 5) Łukowski i 6) Młńsk Mazowiecki, celem podjęcia niniejszego wezwania przez wpłatę odnośnych kwot na wyżej wymienione cele, jak również spowodowanie dalszych wpłat przez wezwanie innych oddziałów.

Wspomnienia pośmiertne

W dniu 2. II. 1936 r. zmarł śmiercią tragiczną członek naszego Oddz. ś. p. Bolesław Sierpowski, dróżnik którego pogrzeb odbył się na koszt Wydz. Pow. w Hubieszowie. Udział w pogrzebie brali: pan starosta pow. Marek St., pan kier. Pow. Zarz. Drog. Inż. Rewieński J., personel techniczny i biurowy Pow. Zarz. Drog. i wszyscy człon. Oddz. za co składamy wszystkim staropolskie Bóg Ziścić.

Zarząd Oddz.

Dnia 14 stycznia r. b. zmarł członek oddziału Garwolińskiego, Wiktor Szlendak w wieku lat 60, po 34-letniej pracy na stanowisku dróżnika.

W pogrzebie, który odbył się dn. 17 stycznia r. b. we wsi Korytnica wzięli udział koledzy zmarłego, przedstawiciele Powiatowego Zarządu Drogowego oraz Zarządu Oddziału, którzy złożyli na grób wieńiec.

Ś. p. Woźniak Michał urodzony dnia 17 stycznia 1875 r. zmarł dnia 23 lutego r. b.

Zmarły kolega pracował jako dróżnik od roku 1921. Swą wydatną pracą zyskał sobie powszechny szacunek i zaufanie przełożonych i kolegów.

Przedwczesna śmierć nie zezwoliła zmarłemu na osobiste otrzymanie przyznanej mu przez Wydział Powiatowy na posiedzeniu w dniu 20/II r. b. nagrody za jego wydatną pracę i wzierwe utrzymywanie swego odcinka. W zmarłym tracimy zacnego kolegę i sumiennego drogowca.

K o l e d z y

Skrzynka pocztowa

Do Zarządu Głównego Związku Zawodowego Pracowników Dróg Kołowych im. Marszałka J. Piłsudskiego w Warszawie.

Nawiązując do przebiegu obrad Walnego Zjazdu Delegatów, odbytego w Warszawie w dniu 15. II r. b. prosimy nowoobraną Zarząd Główny o rozpatrzenie na łamach „Drogowca“ ogólnego przebiegu prac Zarządu Głównego, bowiem jak wynika z treści protokołów Zarządu Głównego, zasadniczym punktem trudności w pracach organizacyjnych była niewłaściwa i szkodliwa działalność Prezesa p. Bujdęsa od samego początku a zasadniczym dążeniem reszty członków Zarządu było usunięcie tych anomalii, co w końcu wskutek obstrukcyjnej taktyki Prezesa musiało spowodować rozstrzygnięcie sporu przez Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej na wyraźne żądanie wszystkich członków Zarządu Głównego i objęcie przez niego Kierownictwa Związku do czasu zwołania Walnego Zjazdu Delegatów.

Wobec powyższego prosimy o udzielenie moralnej satysfakcji przez udzielenie im absolutorjum, dla tych członków Zarządu, którzy nie kierowali się względami pobocznymi, tylko interesy Związku na pierwszym planie.

Jednocześnie nadmieniamy, że dla dobra obrad Walnego Zjazdu spraw tych wówczas nie poruszaliśmy, tembardziej, że w takiej atmosferze i przy specjalnem ograniczeniu ilości oraz czasu przemówień przez Prezydium Zjazdu, trudno było dojść do należytego rozpatrzenia tej sprawy i powzięcia odpowiedniej decyzji. Powyższe motywów potwierdzi Przewodniczący Komisji Rewizyjnej kol. A. Inatowicz.

Członkowie Zarządu Głównego:

(—) Władysław Stolarski

(—) Stanisław Kubik.

Odpowiedź Zarządu Głównego zamieścimy w marcowym numerze.

ZBIÓR WZORÓW DO OBLICZANIA kosztów i czasu robót drogowych

zebranych przez Inż. A. LEWICKIEGO, emerytowanego inspektora Warszawskiego Urzędu Wojewódzkiego do nabycia w cenie 2 zł za pobraniem pocztowem wprost u wydawcy Lwów, ul. Św. Józefa 8 lub czekiem P. K. O. Poznań konto Nr. 201 154 Inż. A. Lewicki, Leszno.

Z G R Z Y T Y

Szczęśliwej drogi. Panie Wielebiński

W życiu organizacji, tak jak i w życiu jednostek stwarzają się sytuacje, świadczące o ich moralnym poziomie.

Wyraża się to zazwyczaj w wystąpieniach, tych jednostek nazewnątrz.

Normalnie przechodzi się nad takimi popisami z pogardliwym milczeniem.

Odstępujemy od tej zasady, z wielką wprawdzie przykrością, lecz dlatego by z kłamców ściągnąć maskę obłudy i ochronić od wprowadzenia w błąd jednostki uspołecznione i świadome celów i zadań swojej, mozolnym trudem budowanej, organizacji.

Na ostatnim zjeździe zdarzył się smutny wypadek. Jeden z członków, wyróżniony z pośród ogółu obecnych zaszczytnym zaproszeniem do protokołowania obrad, zjawił się już o godz. 10,30 rano, to znaczy w pół godziny po nabożeństwie, zupełnie pijany i po zajęciu miejsca przy stole prezydalnym, pozwolił sobie na plugawy okrzyk, beczeszczący znajdujący na sali sztandar Związku i obrażający wszystkich obecnych.

Czyn ten został, napiętnowany przez wszystkich.

Zebrani jednogłośnie zażądali usunięcia niepożądanego jegomościa z sali obrad, co też zostało uskutecznione.

Przykry ten incydent został pominięty w protokółie ze Zjazdu gdyż, słusznie, nie chciano obciążać odpowiedzialnością Oddział za pijacki wybrzyk jednostki.

Niestety okazało się obecnie, że Oddział w Ostrowie Wielkopolskim, bo o nim tu mowa, solidaryzuje się widocznie ze swoim chlubnie zarekomendowanym na Zjeździe sekretarzami delegatem p. *Wielebińskim Leonem*, bo tak się ów gorliwy konsument państwowych wyrobów monopolowych nazywa, gdyż rozsyła „cyrkularze“ (z wydrukowanym wprawdzie tekstem: Oddział w Ostrowie Wielkopolskim,

lecz bez podpisu czyjegokolwiek), nawołujące do oderwania się od Związku i powołania na terenie Poznńskiego jakiejs nowej samodzielnej organizacji.

Nad treścią ulotki nie będziemy się zastanawiali, gdyż: 1) ani jedno słowo w niej *nie jest prawdą*, 2) obliczona jest na efekt u ludzi łatwowiernych i nieuspołecznionych, 3) nie chcemy szukać natchnienia dla stworzenia podobnych wypocin, w źródłach, z których je czerpie anonimowy autor ulotki, którego się przecież nie tak trudno domyśleć.

Życzymy Panu Wielebińskiemu, by jego „Walne Zebranie prawomocne bez względu na ilość obecnych“ zostało uwieńczone wynikiem godnym inicjatora.

My pozostaniemy wierni przyjętym na siebie obowiązkiem i wierzymy mocno, że Związek nasz ostatecznie już ominął wszystkie przeszkody na drodze do pomyślnego swego rozwoju, do najlepszego służenia sprawie społecznej i podniesienia dobrobytu swych członków.

Zdajemy sobie sprawę z tego, że Zjazdowi można było wiele zarzucić, ale każdy uczciwy i dobrej woli człowiek zrozumie, że w tych okolicznościach w których znaleźliśmy się wszyscy w dniu 15 lutego b. r. innego wyjścia z sytuacji nie było.

Wydrukowany w numerze wykaz składek świadczy najlepiej o tem, że nasi koledzy mimo trudnych warunków materialnych starają się w miarę swoich sił wywiązywać się z przyjętych na siebie obowiązków, a setki listów, pełnych słów zachęty, stwarza w nas trwałe przekonanie, że wśród siebie mamy tak *znikomy* odsetek pp. Wielebińskich, że aż przykro tyle drogiego miejsca poświęcać im w „Drogowcu“.

Nie pokładajmy więc rąk, pracujmy dalej wytrwale i pokażmy warchołom, że się nie damy łatwo ściągnąć na manowce.

Komunikat o możliwościach nabycia motocykli i rowerów

I

Zarząd Główny czyniąc zadość żądaniu szeregu kolegów techników i drogomistrzów, nawiązał kontakt z przedstawicielstwami firm, produkujących motocykle i w wyniku pertraktacji uzyskał możliwość ułatwienia Kołegom ich nabycie.

W grę wchodzi maszyny, odpowiadające naszym lokalnym warunkom i potrzebom.

Orientacyjne ceny około 2.000 zł.

Warunki kupna: zaliczka około 20% i pozostała kwota na 24 miesięczne spłaty,

Nieodzownym jednakże warunkiem nabycia jest posiadanie zaświadczenia P. Z. D., gwarantującego ściąganie rat z poborów nabywcy.

Transakcja jest możliwą przy najmniejszej ilości 25 reflektantów. Kolegów, których ta sprawa zainte-

resuje bliżej-prosimy o zawiadomienie biura Zarządu Głównego naszego Związku (Warszawa, Nowy-Świat 39, m. 20) możliwie jaknajrychlej, a w każdym razie nie później niż do dnia 1-go kwietnia b. r.

II

Webec dużego napływu zgłoszeń od kolegów z Oddziałów w sprawie nabycia rowerów — Zarząd Główny, po rozpatrzeniu ofert i zaznajomieniu się z produkcją różnych firm — przyszedł do wniosku, że najbardziej odpowiednimi i dostosowanymi, zarówno do potrzeb, jak i do możliwości finansowych (najdogodniejsze warunki spłaty) — są rowery „Łucznik-Extra“, produkowane przez Państwowe Wytwórnie Uzbrojenia.

W roku 1929 została uruchomiona w Państwowych Wytwórniach Uzbrojenia produkcja rowerów. Do tego czasu rowery zwane krajowymi były tylko fabrykatami, montowanymi u nas w Polsce z części sprowadzanych z zagranicy.

Państwowe Wytwórnie Uzbrojenia, posiadając wszelkie niezbędne urządzenia do produkcji rowerów oraz chcąc dać zatrudnienie robotnikom w swych zakładach, postawiły sobie za cel danie konsumentowi roweru, wykonanego całkowicie w kraju i z polskich surowców dorównującego co do dobroci fabrykatom zagranicznym i tem samem obniżyć import rowerów z zagranicy, który w ubiegłych latach wynosił do 20 milionów złotych rocznie.

Dowodem wysokiej jakości produkowanych przez P. W. U. rowerów jest uznanie przez Kierownictwo Zaopatrzenia Broni Pancernych roweru drogowego „Łucznik-Extra“ typ II i XX za odpowiadające wymaganiom wojska pod względem konstrukcji i jego wytrzymałości.

Rowery tych typów były i są zakupywane prze-

wojskowość w większych ilościach, a jakość ich nie była kwestjonowana.

W dalszym ciągu dążeniem P. W. U. jest popularyzowanie polskiego roweru i danie taniego środka komunikacyjnego najszerszym warstwom pracowniczym — do uskutecznienia czego przyczyniają się dogodne warunki ratalnych spłat, które to spłaty dochodzą nawet do 18 miesięcy.

Zasadniczym warunkiem nabycia roweru w P. W. U. jest uzyskanie zaświadczenia z Powiatowego Zarządu Drogowego, stwierdzającego że raty będą systematycznie potrącane od nabywcy przez Powiatowy Zarząd Drogowy i przesyłane do P. W. U. w Warszawie.

Jak ustaliliśmy dla Kolegów Dróżników najodpowiedniejszymi są typy: Turystyczny II-A w cenie 142.50 (przy 18 ratach miesięcznych), lub Typ-W. F. i P. W. XXI w cenie zł. 180.

Dodatkowe warunki kupna roweru są następujące: Ryzyko inkasa oraz koszty związane z przekazywaniem należności za rowery ponoszone są przez nabywców.

Przy zakupie rowerów na raty pobiera się za zaliczeniem kolejowem po zł. 10 od roweru.

Koszty transportu opłaca odbiorca. Wysyłka na ryzyko odbiorcy. Sądem do rozstrzygania ewentualnych sporów jest Sąd w Warszawie.

Wobec tego, że posiadanie rowerów przez Kolegów Dróżników przyczyni się ogromnie do podniesienia sprawności obsługi terenu nie wątpimy, że Powiatowe Zarządy Drogowe dopomogą chętnie Kol. dróżnikom, czyniąc zadość żądaniu Państwowych Wytwórni Uzbrojenia i wystawiając potrzebne na ten cel zaświadczenia.

Wszelkie zapytania, względnie zamówienia należy kierować do biura Zarządu Głównego naszego Związku Warszawa Nowy-Świat 39 m. 20.

Poszukiwanie pracy

Drogomistrz

pierwszorzędna siła fachowa, 12 lat pracy w Powiatowym Zarządzie Drogowym na stanowisku drogomistrza przy konserwacji i budowie dróg bitych i mostów, ostatnio pracował na przebudowie drogi o ulepszonej nawierzchni betonowej na trasie Warszawa — Wilno.

Posiada poważne referencje. Obejmuje stanowisko drogomistrza.

Oferty prosimy kierować

Osiedle Kobyłka: powiat Radzyński
Mieczysław Sołtysiak

Kierowca

wału drogowego, narodowości polskiej, z 15-nią praktyką, dobrymi świadectwami

poszukuje posady.

Łaskawe zgłoszenia lub zawiadomienia o wolnych posadach proszę kierować do **Zarządu Oddziału Zw. Zaw. P. D. K. w Kowlu, ul. Sienkiewicza 6.**

Od Redakcji

Zgodnie z Waszą, Sz. Koledzy wolą, wyrażoną na Zjeździe w dniu 15 lutego r. b., numer bieżący „Drogowca” wydajemy w zmienionej szacie - bez okładki, przeznaczając, zgodnie z uchwałą tegoż Zjazdu, uzyskane w ten sposób oszczędności na uczczenie pamięci Marszałka Piłsudskiego.

Od piętnastego lutego rozpoczęliśmy nowy etap w życiu naszego pisma.

Miało ono i ma być wyrazicielem idei naszej Organizacji, służąc potrzebom kulturalnym i materialnym Związku.

„Drogowiec” musi coraz bardziej spajać i łączyć nas wszystkich w nierozdzielny całość, dawać świadectwo świadomości zrozumienia naszych obowiązków i praw, świadectwo uświadomieniu obywatelskiemu, a przede wszystkim, być wolną trybuną dla swobodnej i szczerzej wymiany myśli.

Kilkakrotnie apelowaliśmy do Was koledzy, byście nawiązali bliższy kontakt z nami, byście częściej skierowywali do nas wyrazy życzliwej krytyki, umożliwiając w ten sposób doskonalenie „Drogowca”.

Niestety. Bardzo nieliczni tylko koledzy nadesłali nam swoje dezyderaty, które niezwłocznie wprowadziliśmy w życie.

Nadmienialiśmy na wstępie o rozpoczęciu nowego etapu swej pracy, bo za taki uważamy każdorazowy Zjazd.

Tam tylko ujawniacie swoje myśli i bolączki, dając nam w ten sposób wskazówkę, którą droga do serc Waszych i do najlepszego Wam służenia.

Po tej też drodze będziemy stale szli naprzód.

* * *

Od początku lutego trwa w Warszawie strejk drukarski, strejkują wszystkie, prócz gazetowych, drukarnie. Tem się tłumaczy tak poważne opóźnienie lutowego zeszytu.

Marcowy numer, o ile strejk zostanie zlikwidowany, wydamy w końcu miesiąca.

Losy „Drogowca” zależeć będą jednakże nie tylko od ustania strejku, ale też i od regularnego wpłacania składek.

Dołączając więc swój głos do apelu Zarządu Głównego przypominamy Wam Koledzy, że do sprawnego funkcjonowania agend Związku — potrzebna jest Wasza sprawność organizacyjna, wyrażająca się w terminowym nadsyłaniu materiałów do każdego numeru oraz w systematycznym opłacaniu składek.

REDAKCJA

U W A G A

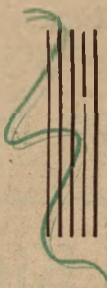
KOLEGÓW ZAINTERESOWANYCH w odzyskaniu sum, złożonych na przedwojenne książeczki oszczędnościowe (dawne zbiórki regaliów kasy) zawiadamiamy, że dnia 20 stycznia 1936 r. został już złożony w tej sprawie memoriał do Prezydium Rady Ministrów.

Koledzy, którzy jeszcze nie zdążyli złożyć deklaracji w tej sprawie mogą otrzymać blankiet deklaracji, wraz z broszurą wyjaśniającą i memoriałem — w Warszawie, Druk. „Kolumna”, Nowy-Swiat 39.

Na koszty broszury i przesyłki należy załączyć razem gr. 20 bądź w znacz-

kach pocztowych, bądź przekazem pocztowym.

Po otrzymaniu broszury i wypełnieniu deklaracji — należy przesłać ją pod adresem Druk. „Kolumna”, Nowy-Swiat 39.

Odpowiedzi Redakcji

Oddział w Limanowej

Na list kolegów w sprawie zaległości za 4 m-ce Zarząd Główny komunikuje, że interwenjuje w tej sprawie u czynników miarodajnych. O wynikach zawiadomimy listownie.

PRZEDPŁATA roczna — 3,50 zł., kwartalna — 90 gr., miesięczna — 30 gr.

Członkowie Związku otrzymują „Drogowca” bezpłatnie.

OGŁOSZENIA: Okładki: IV str. 300 zł. II i III — 250 zł., za tekstem str. 200 zł.

Ogłoszenia artykułowe i w tekście 25% drożej.

Wydawca: Zarz. Gł. Zw. Zaw. Prac. Dróg Koł. R.P. Im. Marsz. J. Piłsudskiego

Redakcja i Administracja: Warszawa, ul. Nowy-Swiat 39 m. 20 tel. 209-14

Redaktor Nacz. i odpowiedzialny Stanisław Wiszniewski

Zakłady Drukarskie „Kolumna”, Warszawa, Nowy Świat 39 tel. 2.78-52.